

Stiller Gábor
fafaragó, Népi Iparművész
Nagykanizsa

Nagykanizsán született 1954-ben, általános iskolai, gimnáziumi, szakközépiskolai (mechanikai műszerész) tanulmányait is szülővárosában végezte.

Gyermekkorától szeret faragni. Kezdetben apró játékokat készített, majd középiskolás korában érdeklődni kezdtek az egzotikus törzsi népművészetek. Kisebbségi szobrokat, maszkokat faragott. Készített díszdobozokat, amelyeket virág motívumokkal és egyszerű mértani formákkal díszített. Ehhez már szükség volt olyan szakirodalmak tanulmányozására, amelyek a magyar népművészettel voltak kapcsolatosak.

Céltudatosan járta a múzeumokat, kiállításokat, ahol a népi formák őserőjű tisztaságának titkait kutatta és megismerte a magyar népművészettel.

Különösen a spanyolviasszal díszített faragványok keltették fel érdeklődését.

Amikor családot alapított, a lakásukba a bútorokat maga tervezte és kivitelezte a hagyományok ismereteinek felhasználásával. Készített bölcst, asztalokat, székeket, sarokpadot, gondolkodó széket, ágyakat faragással és faberakásos technikával.

1980-ban egy felhívás útján jutott el az első kiállításra, amelyen alkotásaival részt vett Budapesten. Az ott kapott „Dicsérő oklevél” és elismerés, biztatást adott a folytatásra. Ezt követően folyamatosan részt vesz hazai és külföldi kiállításokon.

1981-ben részese volt a zalaegerszegi Fafaragó Stúdió alapításának, melynek programjai között szerepelt az idősebb pásztornemzedék tagjainak és munkásságának megismerése. Részt vett a velemei alkotóház tanfolyamain és építkezéseiben.

1982-ben megalakult a Zala Megyei Népművészeti Egyesület, melynek egyik alapító tagja. 1982-ben Zalaegerszegen a Gébárti-tónál épülő Kézművesek Házának építésében, kezdetektől fogva részt vett, valamint nyaranta a „házépítő” táborokban szükség szerint Zalaegerszegen, Keszthelyen.

Szívesen tart mesterségbemutatókat, ahol a fafaragás-, spanyolozás technikájával ismerteti meg az érdeklődőket (például Budapesten a Mesterségek Ünnepe).

Tárgyait 1985 óta (kisebbségi időkihagyással) zsűriztetik.

1996-ban „Közművelődési szakember, Népi játszóházi foglalkozásvezető” szakképesítést szerzett meg Zalaegerszegen.

1997-ben kapta meg a „Népi Iparművész” címet fafaragás foglalkozási ágban.

1998-ban „Népi játék és Kismesterségek oktatója- faműves (felsőfokú)” szakképesítést szerzett Budapesten, ahol faműves szakoktató volt 1996-2001. között. „Faluszépítő táborokat” is szervezett tanítványaival például Vereben, Várvolgyön, Nagykanizsán. Játzóterek tervezésében és építésében is részt vett például Bajcsán, Nagykanizsán, Zalaegerszegen, Letenyén, Mákfán, Zalakomárban.

Tanított is szakkör keretében Nagykanizsán a fafaragást 2003-2018. között.

Használati tárgyakat készít fából, csontból, szaruból. „Keresem a népi motívumvilág alkalmazásának lehetőségeit a jelen kor tárgyi lakáskultúrájában. Alkotásaim között megtalálhatók spanyolozott technikával díszített tárgyak például tükrösök, fokok, botok. Napjainkban a mézes kiütőket kutatok, tervezek és készítek szívesen.”

2018-ban felkérésre részt vehetett alkotásaival Budapesten a Műcsarnokban a „Kéz Mű Remek. Népművészeti Szalon. 2018” c. tárlaton.

2021-ben a XVII. Országos Népművészeti Kiállításon mézeskalács ütőfával szerepelt.

Stiller Gáborné
viseletkészítő, Népi Iparművész
Nagykanizsa

Általános iskolát Pölöskefőn, Zalaszentbalázson, gimnáziumot Nagykanizsán, Óvónő képzőt Sopronban végezte.

Kislánykora óta szeret hímezni, kötni, horgolni, melyet Édesanyjától tanulta.

Munkája során, különféle népi kismesterséggel ismerkedett meg (gyöngyfűzés, nemezelés, szövés, körmön-fonás stb.), tanfolyamokon vett részt, így hivatása gyakorlását tehetette színesebbé.

1982 óta tagja a nagykanizsai Hevesi Sándor Művelődési Központban Pulai Lászlóné vezetésével működő hímző szakkörnek, ahol különböző tájegységek hímzéseivel készített terítőt, párnát, kötényt stb.. Hetési „bujtatásos” hímzéssel készített férfi inge 1986-ban, az V. Szakszervezeti amatőr országos kiállításon volt látható Dunaújvárosban.

1982-ben megalakult Zala Megyei Népművészeti Egyesület tagja, szerteágazó tevékenységének köszönhetően megismerhette a gyöngyös csuklómelegítő kötésével (1 pár horvát hagyományos viseletkiegészítő). Érdekelte a magyarországi története (a II. Világháborúról szóló könyvekben olvasott róla), próbált „utánajárni”. Néprajzi könyvekben „csak” utalások voltak, Horváth Terézia: Kapuvár népviselete (Néprajzi Közlöny,1972) írásában. A nagykanizsai Múzeumban Kunics Zsuzsa muzeológustól megkapta Horváth Terézia írásának fénymásolatát. A múzeumban található két pár „csuklómelegítőt” is megmutatta, melyeket Dr. Kerecsényi Edit muzeológus gyűjtött 1978-ban. Leltári „adatlapokon” olvashatta, hogy környékünkön is viselték a nők, templomban, illetve piacozáskor húzták a kezükre. Férfiak az erdőben például favágáskor hordták. Különféle elnevezése volt például „szárkeszte” „/kéz/száremelegítő”, „cucli”.

Különféle motívumokat kezdett tervezni, például zalai (zebeckei, göcseji) szöttesek mintáinak felhasználásával köti az érmelegítőket.

2008-tól zsűrizteti alkotásait, kezdeti nehézséget követően egyre nagyobb sikerrel.

2009-ben már 1 pár érmelegítőjét „ajándéktárgyként” elfogadta a szakmai zsűri!

2010-től alkalma nyílt (szakkörén kívül is) kiállításokon bemutatni alkotásait például Zalaegerszegen, Nagykanizsán, Vasváron, Békéscsabán, Budapesten.

2015-ben a XVI. Országos Népművészeti Kiállítás zsűrije „Bronz Oklevelet” adományozott.

2018-ban felkérésre részt vehetett alkotásaival Budapesten a Műcsarnokban a „Kéz Mű Remek. Népművészeti Szalon. 2018” c. tárlaton.

2021-ben a XVII. Országos Népművészeti Kiállításon szerepelt.

Zala Megyei Népművészeti Egyesület tagjaként rendszeresen részt vesz Budapesten a Mesterségek Ünnepe.

Felkérésre, bemutatókat tart, ahol a gyöngykötés technikájával ismertetem meg az érdeklődőket.

Szakmai zsűri értékelései alapján 2019-ben kapta meg a „Népi Tárgyalkotó Iparművész” címet viseletkészítő szakágban.

Ma már nem „csak” csuklómelegítőt, hanem egyéb (alkalmi táska, szemüvegtartó, hajpánt, csizmagallér, sál, nyakmelegítő stb.) viseletkiegészítőket is készít gyöngykötéssel.

